

מרחב אוקלידי: מרחב מכפלה פנימית מעל $\mathbb{R}$.

מרחב אוניטרי: מרחב מכפלה פנימית מעל $\mathbb{C}$.

הגדרת מכפלה פנימית במרחב ווקטורי V מעל $\mathbb{R}$:
לכל $u, v, w \in V$ ולכל סקלר $\lambda \in \mathbb{R}$:

$$\langle u, v \rangle = \langle v, u \rangle \quad \text{(1) סימטריות:}$$

$$\langle u + v, w \rangle = \langle u, w \rangle + \langle v, w \rangle \quad \text{(2) ליניאריות:}$$

$$\langle \lambda u, v \rangle = \lambda \langle u, v \rangle$$

$$\langle u, u \rangle \geq 0. \quad \text{(3) חיוביות:}$$

$$\langle u, u \rangle = 0 \Leftrightarrow u = 0$$

הגדרת מכפלה פנימית במרחב ווקטורי V מעל $\mathbb{C}$:
לכל $u, v, w \in V$ ולכל סקלר $\lambda \in \mathbb{C}$:

$$\langle u, v \rangle = \overline{\langle v, u \rangle} \quad \text{(1) הרמיטיות:}$$

$$\langle u + v, w \rangle = \langle u, w \rangle + \langle v, w \rangle \quad \text{(2) ליניאריות:}$$

$$\langle \lambda u, v \rangle = \lambda \langle u, v \rangle$$

$$\langle u, u \rangle \geq 0 \quad \text{(3) חיוביות:}$$

$$\langle u, u \rangle = 0 \Leftrightarrow u = 0$$

$$|\langle u, v \rangle| \leq \|u\| \cdot \|v\| \quad \text{אי-שוויון קושי שוורץ:}$$

$$\|u + v\| \leq \|u\| + \|v\| \quad \text{אי-שוויון המשולש:}$$

היטל אורתוגונלי של וקטור v על תת מרחב בעל בסיס אורתוגונלי $u_1, \dots, u_n$:

$$P_U(v) = \frac{\langle v, u_1 \rangle}{\|u_1\|^2} u_1 + \frac{\langle v, u_2 \rangle}{\|u_2\|^2} u_2 + \dots + \frac{\langle v, u_n \rangle}{\|u_n\|^2} u_n.$$

תהליך גרם שמידט לבניית בסיס אורתוגונלי:

$$u_1 = v_1,$$

$$u_2 = v_2 - \frac{\langle v_2, u_1 \rangle}{\|u_1\|^2} u_1$$

$$u_3 = v_3 - \frac{\langle v_3, u_1 \rangle}{\|u_1\|^2} u_1 - \frac{\langle v_3, u_2 \rangle}{\|u_2\|^2} u_2$$

$$\vdots$$

$$u_n = v_n - \frac{\langle v_n, u_1 \rangle}{\|u_1\|^2} u_1 - \frac{\langle v_n, u_2 \rangle}{\|u_2\|^2} u_2 - \dots - \frac{\langle v_n, u_{n-1} \rangle}{\|u_{n-1}\|^2} u_{n-1}.$$

$$Au = \lambda u \quad \text{ערך עצמי ו-} u \in \mathbb{F}^n \text{ ווקטור עצמי (} u \neq 0 \text{) של מטריצה } A \in \mathbb{F}^{n \times n} \text{ אם:}$$

$$p_A(\lambda) = |\lambda I - A|$$

פולינום אופייני של מטריצה ריבועית $A \in \mathbb{F}^{n \times n}$:

בסיס אורתונורמלי:

יהי V מרחב מכפלה פנימית מעל $\mathbb{C}$. בסיס אורתונורמלי, מסומן $\{b_1, \dots, b_n\}$, מקיים את התנאי

$$\langle b_i, b_j \rangle = \begin{cases} 1 & i = j \\ 0 & i \neq j \end{cases}, \quad 1 \leq i, j \leq n.$$

כל וקטור $u \in V$ ניתן לרשום בבסיס אורתונורמלי:

$$u = \sum_{i=1}^n \langle u, b_i \rangle b_i$$

סימון חלופי:

$$[u]_B = \begin{pmatrix} \langle u, b_1 \rangle \\ \langle u, b_2 \rangle \\ \vdots \\ \langle u, b_i \rangle \\ \vdots \\ \langle u, b_n \rangle \end{pmatrix}_B$$

יהי $T : V \rightarrow V$ אופרטור. המצטיצה המייצגת על פי בסיס B היא

$$[T]_B = \begin{pmatrix} \langle T(b_1), b_1 \rangle & \langle T(b_2), b_1 \rangle & \cdots & \langle T(b_i), b_1 \rangle & \cdots & \langle T(b_n), b_1 \rangle \\ \langle T(b_1), b_2 \rangle & \langle T(b_2), b_2 \rangle & \cdots & \langle T(b_i), b_2 \rangle & \cdots & \langle T(b_n), b_2 \rangle \\ \vdots & \vdots & & \vdots & & \vdots \\ \langle T(b_1), b_i \rangle & \langle T(b_2), b_i \rangle & \cdots & \langle T(b_i), b_i \rangle & \cdots & \langle T(b_n), b_i \rangle \\ \vdots & \vdots & & \vdots & & \vdots \\ \langle T(b_1), b_n \rangle & \langle T(b_2), b_n \rangle & \cdots & \langle T(b_i), b_n \rangle & \cdots & \langle T(b_n), b_n \rangle \end{pmatrix}.$$

כלומר האיבר ה- ij של המצטיצה המייצגת של T על פי הבסיס B היא $[T]_{ij} = \langle T(b_j), b_i \rangle$.

ההגדרה של אופרטור הצמוד:

אם $T : V \rightarrow V$ אופרטור, ו- $u, w \in V$ שני וקטורים כלשהם של V , אזי האופרטור הצמוד של T מוגדר כך שמתקיים

$$\langle T(u), w \rangle = \langle u, T^*(w) \rangle. \quad (*)$$

מההגדרה (*) נובע:

$$\langle T^*(u), w \rangle = \langle u, T(w) \rangle \quad (*)$$

נוסחה ל- $T(u)$ ו- $T^*(u)$ במונחי בסיס אורתונורמלי $\{b_1, \dots, b_n\}$:

$$T(u) = \sum_{i=1}^n \langle T(u), b_i \rangle b_i \quad (*)$$

$$T^*(u) = \sum_{i=1}^n \langle u, T(b_i) \rangle b_i \quad (*)$$

משפט:

$$T^{**} = T \quad (*)5$$

משפט: המטריצה המייצגת של אופרטור צמוד T^* נתונה ע"י

$$[T^*] = [T]^* \quad (*)6$$

תהי $A \in \mathbb{F}^{n \times n}$ מטריצה ריבועית.

$$\begin{array}{ll} A = A^* & A \text{ הרמיטית:} \\ A^* = -A & A \text{ אנטי-הרמיטית:} \\ AA^* = I = A^*A & A \text{ אוניטרית:} \\ AA^* = A^*A & A \text{ נורמלית:} \end{array}$$

יהי $T : V \rightarrow V$ אופרטור מעל מרחב וקטורי V . נסמן המטריצה המייצגת $A = [T]$.

$$\begin{array}{lll} T = T^* & \Leftrightarrow & A = A^* \quad T \text{ צמוד לעצמו:} \\ T^* = -T & \Leftrightarrow & A^* = -A \quad T \text{ אנטי-הרמיטי:} \\ TT^* = I_V = T^*T & \Leftrightarrow & AA^* = I = A^*A \quad T \text{ אוניטרי:} \\ TT^* = T^*T & \Leftrightarrow & AA^* = A^*A \quad T \text{ נורמלי:} \end{array}$$